

NAPREJ

Glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravljalstvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6, I nadst. Učiteljska tiskarna.

Narečnina: po pošti s dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četrta leta K 3-50. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Insarati: Enostopna petiti vrstica 30 v; pogojen prostor K 1.—; razglaš in poslano vrstica po 60 v; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list se poštnine prosta.

Posamezna številka 20 vinarjev.

„Židovska“ socialna demokracija.

Pojem »žid« je precej širok pojem. Pri nas se ga tolmači kot istovetnega ali vsaj enakega onemu goljufu, oderuha, navijalca cen, verižnika, družbi nevarnega človeka in kapitalista. To seveda ne odgovarja istini. Med židi so ravno tako kapitalisti, imperialisti itd. na eni strani, kot revni in izkoriščani delavci na drugi strani.

Nekateri opravičljivi v svoji enostranski, nepošteni polemiki žida-kapitalista in žida-proletarca mečejo v en koš, da potem socializem očitajo, da socializem zastopajo večinoma sami židje, ti oderuhi, goljufi! Seveda se pri tem ne vprašajo, kakšni da so ti »židje«-socialisti in tudi ne povedo, da se tudi ti »židje« bore edinole proti kapitalističnemu družabnemu redu in s tem proti vsem kapitalistom sveta, pa najsi žid ali pa pripadnik kake druge vere oziroma narodnosti. Oni židje, ki so socialisti, gotovo niso socialisti zato, da postanejo bogataši, ker so ravno socialisti!

Glede tega ni treba nobenih daljših razprav, če se le samo vprašamo, kje da je več židov, ali v meščanskih strankah, ali v socialni demokraciji! Odgovor je lahek. Ta odgovor tudi zadostuje, da se uvidi ničevost lahega hudobnega očitania socialnim demokratom, da jih vodijo »židje« in da so oni njih vprežna živina! Kje so židje-kapitalisti? V meščanskih strankah! — V Nemški Avstriji so bile nedavno volitve. Združena veleindustrija in veleposestniki so ustanovili 10 milijonski volilni fond za agitacijo izključno zoper socialno demokracijo! Pri tem fondu so bili udeleženi židje poleg bratcev »antisemitov« meščanskih in krščansko-socialnih mogotcev! Če bi takozvana »židovska« socialna demokracija delala za židovski kapital, gotovo ne bi židje niti vinarja prispevali meščanskim strankam! Vidite torej, da socialna demokracija nikdar ni bila in nikoli tudi biti ne more vprežna živina v židovsko-kapitalistične svrhe! Poglejte samo, kako mirno in prijateljsko sede židje s svojimi »krščanskimi« tovariši skupno v bankah, špekulacijah, na borzah, kako jim zaupljivo stiskajo krščanski »antisemiti« roke pri raznih akcijskih družbah, velepodjetjih, zavarovalnicah itd.! Tu se seveda neha židovska konja krščanskih gospodov, tu se jim židje ne gabi, tu jim denar ne smrdi po »židovsko«, tu tudi židje niso več neizprosni sovražniki njih vere! Da, židje kot praktični ljudje, že dobro vedo, kje jim nese, vedo tudi, da je njihovemu kapitalu sovražna in pogubna edina socialna demokracija! Zato tudi s svojim denarjem podpirajo vsako stranko, samo da je zoper socialno demokracijo. Na tihem pa se smejejo pobožnemu antisemitizmu raznih buržoaskih strank, ker vedo, da so koncem koncev kapitalistične kot so oni kapitalisti in da »trdna« vera tudi pred zlatom onemi.

Meščanske stranke nam očitajo, koliko da je med socialisti židov — voditeljev strank. Da, dosti jih je in lahko smo ponosni nanje, ne morda zato, ker so židje, ampak zato, kar pomenijo za stranko po svojem delu. To so samo taki možje, taki »židje«, ki so svoje najboljše, vse svoje življenje in vse svoje delo žrtvovali v dobrobit proletarijata in so mnogi vsled tega pretrpeli celo veliko osebne pregonjanja. Ti možje so postali socialni demokrati in nje vodje, ker so v socializmu videli pot do pravice in resnice in to, v času, ko so bili vsi oni, ki so se borili pod rdečim praporom za lačno ljudstvo, zaničevani, teptani in izključeni iz takozvane »boljše« družbe. Razni »izobraženci« so se ogiblji prijeti samo za obleko delavčev, ti pa so se neustrašeno zavzeli za njegove pravice, ker so kot znatno niso bili ničesar! — Tudi je dosti židov socialistov, ki niso nikakoli vodje stranke, pa tudi niso kapitalisti, ampak so proletarci, ravno tako izrabljani in izkoriščani po kapitalu, četudi židovskem, kakor proletarci-delavci nežidje. Tisoči delavcev židov se muči za borni svoj život po tovarnah, tisoče jih je pa zlorabljenih komijev, pisarniških močij, služabnikov, tisoče, ki v bedi in pomanjkanju mrlejo. Tudi nje štiti in zastopa socialna demokracija in ni le sram, da so ti revni židje!

Socialna demokracija in njeni »židovski« vodje so dvignili pristo ljudstvo že v marsičem iz duševnih in zmotnih globin, vcepili so mu samozavest, zaupanje v lastno moč, odpirali in odprli mu oči, da je ljudstvo videlo svojo pravico, ki mu gredo po božjem in človeškem pravu! Puhlica je tisto, da so ti »židje« v soci-

alni demokraciji izrabljali delavčev nevednost in revščino v svoje gonje proti cerkvi! One tesne spono seveda, v katere oklepa današnja enostranska verska vzgoja (najsibo katoliška ali kaka druga) našega človeka, zavirajoč njegov prosti duševni razmah in nasprotujoč njegovim svetim pravicam do človeka vrednega življenja, enakega sočloveku, te spono seveda hoče socializem pretrgati — in to ne samo »židovski« socialisti, ampak tudi socialisti vseh raznih veroizpovedanj! — Po tradicijah katoliške cerkve so bili že prvi kristjani komunisti, ko so si razdeljevali med seboj njive, pomagali si drug drugemu, obsojali nepravilni družabni red. Da, bili so pravcati socialisti! Za čim pa so stremili papeži in razni predstojniki cerkve? Ali niso v svoji pohlepnosti postali čisto posvetni vladarji, da, celo kupčevali so izrabljajoč svoje božje poslanstvo, grozeči povsod s pogubo in ekskomunikacijo. Res je, da je cerkev vedno in povsod izkušala od pomoči raznemu zlu z usmiljeno svojo roko, in da si je v tem pogledu stekla neprecenljivih socialnih zaslug; ali vse to so le dela usmiljenja! Socialna demokracija pa pomeni za vsakega uda človeške družbe pravico in no usmiljenje!

To so bile v glavnem one stare fraze o »židovski« socialni demokraciji: da je delavec zanjo predmet izkoriščanja vsled svoje nevednosti in revščine, da so »židje« vodje stranke zato, da ložje hujkajo proti veri itd. Pokazali smo pristranost in puhlost takih in enakih fraz, opomniti pa moramo, da nekateri ravno s temi frazami blatijo socializem in strašijo ljudi pred njim.

Vedite, proletarci, da je naravna nujnost zora onega dne, ko boste vsi zatirani vseh narodnosti in vseh ver stali v eni falangi nasproti združenim kapitalistom, kjer se bodo, kot v vaši falangi, nahajali židje kot kristjani! Spoznali boste vi vsi, brezpravni in teptani, oni globoki pomen besed našega programa: »Rešitev iz ekonomske, politične in duševne sužnosti za vse ljudi, brez razlike narodnosti, plemena in spola.« Ta dan bo dan duševne in gospodarske svobode, dan zmage telesnega in duševnega delavca!

Občinski svet ljubljanski.

V občinski svet ljubljanski je socialno-demokratična stranka imenovala sledeče sodruge: inž. Štebija, Kocmurja, Kopača, Petejana in Jakoba Kovača. Ker stá se pa ss. Kopač in Petejan vsled izvrševanja zastopništva v državnem vječu odpovedala mandatoma, je stranka mesto njiju imenovala ss. Ivana Tokana in Ignaca Mihevcá.

S torkove seje ljubljanskega občinskega sveta: Župan pojasni, zakaj se ne daje voda ljubljanskega mestnega vodovoda posestnikom v Zeleni jami in Mostah. Manjka namreč cevi. Tudi več drugih vzrokov je, da mora občina Moste napraviti vlogo na magistrat, da se potem sporazumno dovoli oddaja vode. Obljublja, da se bo temu odpomoglo takoj, ko dobi občina potrebne cevi. — Na prodlog župana se osnuje permanentni odsek za aprovizacijo mesta. V ta odsek se izvolijo sledeči občinski svetniki: Mihevc, Tokan, Kocmur za soc.-dem. stranko; Likozar, Planinšek, dr. Triller (JDS), Ložar, Šerjak, Marinko (SLS). Poleg teh imenuje vsaka stranka še po 4 člane izven občinskega sveta. V aprovizacijske svrhe je dovolila vlada en milijon kron kredita. — V upravni odbor Dnevnih zavetišč za revno šolsko mladino se izvolijo: Kocmur (JSDS), Dimnik (JDS), Jeglič (SLS). — Odpravijo se razni dinastični naslovi mestnih ustanov in se v bodoče imenujejo le »Ljubljanske občinske ustanove«. — Odobri se izplačilo enkratnega nabavnega prispevka mestnim uslužbencem. — Glede zvišanja prejemkov mestnih uslužbencev se bo definitivno sklepalo v prihodnji seji. Sodrugi Mlinar je predlagal, da se imajo pri povišanju plač upoštevati tudi mestni delavci, zlasti pa je vzeti kot podlaga eksistenčni minimum. Odsek naj stavi predloge za potrebni kredit. S tem predlogom se bo pečal finančni odsek. — Pristojbina za ženitovanjske zglasnice se zviša na 100 kron, na prošnjo se revnejšim spregleda. — Dovolí se zvišanje tarifov pri električni cestni železnici in sicer na 20, 26 in 30 vin. Sodrugi Kocmur zahteva, da se odpravijo prosti vozní listi pri cestni železnici ter daje znižana voznina res potrebni. Za zvišanje glasuje le pogojno, če bo prišlo to tudi delavcem v prid. — Slede razne interpelacije, na katere je odgovo-

ril župan. Obljubil je tudi na interpelacijo s. Kocmurja, da bo glede mestne jubilejske ubožnice poročal pozneje natančneje, ko bo končana preiskava.

V ljubljanskem občinskem svetu so se pri zadnji seji dne 4. marca izvršile nove volitve v razne odseke. Izvoljeni so bili: V magistratni odsek: Kocmur (JSDS), Franchetti, Knez, Kavčič, Pustoslemšek, dr. Triller (JDS), dr. Adlešič, Lilleg, Rojina (SLS). — V personalno-pravni odsek: Mihevc (JSDS), Bončar, Hudovernik, Pustoslemšek, Škulj, Verstovšek (JDS), dr. Adlešič, Šerjak, Zupančič (SLS). — V finančni odsek: Kocmur (JSDS), Hudovernik, Likozar, Mally, Smole, dr. Triller (JDS), Lilleg, dr. Adlešič, Zupančič (SLS). — V stavbni odsek: A. Štebi (JSDS), Bončar, Kavčič, Knez, Petrič, Ružička (JDS), Rojina, Šerjak, Bahovec (SLS). — V šolski odsek: Tokan (JSDS), Dimnik, dr. Pippenbacher, Škulj, Petrič, Smole (JDS), Jeglič, Marinko, Šerjak. — V obrtni odsek: Kovač (JSDS), Belič, Bonač, Franchetti, Kavčič, Praprotnik (JDS), Zupančič, Šerjak, Srebot (SLS). — V ubožni odsek: Mihevc (JSDS), Belič, Franchetti, Likozar, Smole (JDS), Ložar, Bahovec (SLS). — V policijski odsek: Mihevc (JSDS), Bonač, Likozar, Trnkoczy, Verbič (JDS), Marinko, Koleča (SLS). — V olepševalni odsek: Tokan (JSDS), Mally, Petrič, Ružička, Škulj (JDS), Marinko, Koleča (SLS). — V upravni odbor mestnega vodovoda, elektrarne in plinarne: Štebi (JSDS), Likozar, dr. Pippenbacher, Planinšek, Ružička, Verstovšek (JDS), Rojina, Jeglič, Srebot (SLS). — V upravni odbor mestnih voženj: Kovač (JSDS), Kavčič, Praprotnik, Škulj (JDS), Marinko (SLS). — V ravnanje mestne klavnice: Mihevc (JSDS), Belič, Bončar, Kavčič (JDS), Rojina (SLS). — V direktorij mestnega užitniškega zakupa: Tokan (JSDS), Franchetti, Likozar, dr. Pippenbacher, Verstovšek (JDS), Jeglič (SLS). — V direktorij mestne zastavljalnice: Kovač (JSDS), Bonač, Franchetti, Smole (JDS), Ložar (SLS). — V upravni odbor mestnega pogrebnega zavoda: Mlinar (JSDS), Bončar, Kavčič, Mally (JDS), Jeglič (SLS). — V disciplinarno komisijo: Štebi (JSDS), Pustoslemšek, Planinšek, dr. Triller (JDS), Lilleg (SLS). — Debelo so tiskana imena načelnikov odsekov, kjer ni nobeno ime debelo tiskano, predseduje odseku župan.

Tlakarino bodo pobirali, tako je sklenil občinski svet v torek. Sklep velja od 1. aprila dalje za pet let, in sicer od gnane živali po 10 vin, od vprežene po 20 vin, od avtomobilov po 1 krono, od motornih koles pa po 20 vin. Tlakarino bodo pobirali ob vstopu v mesto in ob izstopu iz mesta.

Proletarijatu vseh deželâ.

Kongres delavskih, vojaških in kmečkih svetov na Bavarskem je poslal proletarijatu vseh deželâ razglas, ki veli: Hudobno umorstvo so izvedli predstavitelji fevdalnega nemškega militarizma na vodji bavarske revolucije, Kurtu Eisnerju. Bavarski proletarijat so se enodušno združili v obrambo revolucije. Socialistična, edinstvena fronta je postala živa resnica. Proglasili smo diktaturo proletarijata in revolucijo, da pomoremo udeležiti največje silje človečanstva. Bavarski proletarijat vam nudi svojo bratsko roko, pozivlja vas o imenu socializma, da mu pomorete v njegovi težki borbi in delate na to, da zasigurate nemškemu proletarijatu človeka vredno življenje. Bavarski proletarijat bo pokazal svetu, da veruje v vaše zaupanje in iztrebil bo s koreninami vred militarizem na Bavarskem. Mrtev je Kurt Eisner, ali čvrsteje nego kdaj prej diše njegov duh v bavarskem proletarijatu.

Politični pregled.

Kakšna bo zveza narodov? Najbolj kratek in resničen odgovor na to vprašanje je: ne vemo. In če pravimo, ne vemo, smo s tem že tudi izrazili nezaupanje, ker bi dobro stvar morali vendar že poznati sedaj po polovici leta od evropskega razsula. Zveza narodov, pravijo, bo jamčila vsem narodom svobodo in svobodni razvoj. Kaj to pomeni? Narodi, ki so močni, bogati bodo imeli svobodo, majhni pa tudi. Veliki narodi bodo zaslužili ves premagani svet s svojim kapitalom, ne iz ljubezni do malih narodov, marveč zato, da narode izkoriščajo, izžemajo. Svoboda bo lepa beseda, britka pa bo gospodarska sužnost. In če se tako lepo govori sedaj še mogočni Wilson in drugi zastopniki imperializma in kapitala, ostanejo vendarle reprezentanti imperialističnih kapitalistov, ki bi

bili s svojega stališča tepci, če bi ne pripravljali tla imperialističnemu kapitalu entente. Naši meščani so s tem zadovoljni! Vseke se, ker upajo, da jih bo ententni kapital varoval pred ljudstvom. Toda praviti, da smo narod nemaničev, in ta narod prodajati in izdajati takorekoč imperialistom, je politično nespametno! O tem misli naš narod drugače, ne bo rad suženj velekapitala.

— **Izvoz srbskega denarja v SHS dovoljen.** LDU. Belgrad, 4. marca. (JDU.) Z ozirom na trgovski promet je finančni minister odredil, da je od sedaj dovoljeno izvažati srbski denar in denarne nakaznice srbske narodne banke iz ožjega ozemlja kraljevine Srbije v vse kraljestvo SHS. Naredba o prepovedi izvoza srbskega denarja preko mej kraljestva SHS ostane tudi nadalje v veljavi.

— **Konec stavke nameščencev Zemaljske oskrbe v Zagrebu.** LDU. Zagreb, 4. Z današnjim dnevom so začeli uradniki in drugi nameščenci Zemaljske oskrbe, ki so kakor znano stavkali, zopet z delom, ker je prišlo do sporazuma med uradništvom in ravnateljstvom. Ravnateljstvo je pristalo na zahteve uslužbencev o nadaljnjem izplačevanju vojnih doklad.

— **Italijanska persekucija napram Jugoslovanom.** LDU. Reka, 5. (JDU.) Italijanski »Consiglio Nazionale« je iznašel nov način zatiranja jugoslovanskega prebivalstva. V strahu, da bi se v primeru ljudskega glasovanja večina prebivalstva vendarle ne izrekla za Italijo, dela sistematično na to, da kolikor mogoče zmanjša število Jugoslovanov. Začeli so jemati jugoslovanskim obrtnikom koncesije. V zadnjih dneh so na ta način odvzeli koncesije 170 Jugoslovanom na Reki in okolici. Pričakuje se, da se bodo persekucije še nadaljevale.

— **Francozi bodo podpirali srbske dijakke.** LDU. Belgrad, 4. marca. (JDU.) Francoska vlada je vstavila v letošnji državni proračun 1.300.000 frankov kot podporo za vzdrževanje srbskih dijakov na Francoskem.

— **Sestava poljskega državnega zbora.** V poljskem državnem zboru ima stranka narodnih demokratov veliko večino. Tej stranki pripadajo ministrski predsednik Paderewski, kakor tudi Dmowski, Stranicki in bivša državna poslanca Seyda in Korianti. Narodna stranka dela ima 13 poslancev; 27 mandatov ima narodna kmečka stranka, ki združuje antisemite, antiboljševike in ententne prijatelje v tkzv. krščansko-socialno zvezo. Nato sledi stranka konservativnih kmetov z bivšim ministrom Thugtom na čelu. Kot zadnji od vladnih strank so še konservativni Galicianci (10 poslancev) in 6 galiskih demokratov. — **Opozicija, ki jo vodita** sođr. Daszynski in bivši ministrski sođr. Moraczewski, sestavlja 38 socialistov, 8 židov in 2 Nemce.

— **Amerikanska pomoč Čehom z živil.** LDU. Praga, 4. (ČTU.) Minister Beneš je danes brzojavil iz Pariza, da je ravno podpisal definitivno pogodbo z ameriškano vlado, glasom katere dobijo Čehi iz Amerike v mesecu maju 15.000 ton žita, 25.000 ton pšenične moke, 1000 ton izdelkov iz prašičjega mesa in 500 ton kondenziranega mleka. V aprilu pošlje Amerika Čehom 30.000 ton žita, 15.000 ton pšenične moke, 1000 ton izdelkov iz prašičjega mesa in 500 ton kondenziranega mleka. Potrebni kredit je Amerika že dovolila. Dne 1. marca bo imela češka država že vsaj za mesec marec določena živila na razpolago.

— **Čehoslovaška dobi historične meje.** LDU. Bern, 4. (ČTU.) »Times« potrjuje vest, da bo imela čehoslovaška država svoje stare historične meje. Nemška Češka in Bratislava bosta pripadli Čehoslovaški republiki. (Kje je tu samoodločba narodov. Op. ured.).

— **Nemci na Češkem.** LDU. Praga, 5. (ČTU.) Na Nemškem Češkem so nemški nacionalci v več mestih provocirali čestne nemire. Čehoslovaško vojaštvo je moralo vzpostaviti red. V Karlovih Varah, v Hebu, v Ustju, Mostu, Duhovu ter v Libercu in Gorenjem Litvinovu so se spopadli. V Karlovih Varah sta bila dva mrtva. Tudi na severnem Moravskem in v Šleziji so nemški nacionalci provocirali nemire, pri katerih je bilo več kot deset mrtvih in nekaj ranjenih. V Opavi so aretirali nemško-avstrijskega poslanca Jokla.

— **Volitve v madžarsko konstituanto.** »Riječ SHS« z dne 3. t. m. prinaša vest, da se je madžarska vlada odločila za razpis volitev v konstituanto. Ministrski svet je ugotovil, da bo znašalo število delegatov 418. Od teh jih odpade 235 na okupirane kraje, tako da bo prisostvovalo konstituantni samo 200 delegatov. Tri vladine stranke so že začele zborovati zavojlo rešenja volilnega problema. Že danes je jasno, da bo socialna demokracija nastopila popolnoma samostojno in da ne bo sklenila pakta prav z nobeno drugo stranko. Madžarska vlada upa, da se ententno stališče napram njej bistveno izpremeni, če se razmere legalizirajo.

— **Socialno-demokratski oklic proti slavi.** Berlin 3. »Arbeiter Zeitung« poroča oklic socialno-demokratske stranke, ki izjavlja, da bo politična stavka škodovala najbolj delavcem samim. Vojški sveti kakor delavski sveti ne bodo odpravljeni. Socializacija se gotovo izvrši, v toliki meri in s tako hitrostjo, kakor bo mogoče iz narodno-gospodarskih ozirov. Generalna stavka bo le koristila gospodujočim, ki bodo veseli, da ne bo treba plačati delavcem plačila. Stavka krepi le inozemske imperialiste in aneksioniste, postruže blokado in tira ves narod v bedo. Oklic pozivlja nazadnje delavce, da naj se zoperstavijo zapeljivcem.

— **Iz Nemčije.** Weimar, 4. Zbornica narodne skupščine je danes nadaljevala posvetovanja o ustavnem načrtu. — Generalna stavka delavcev in meščanov v Lipskem traja še vedno. — Berlin, 4. Spartakovci so naznanili svoj izstop iz izvrševalnega sveta, kjer so imeli dva sedeža. Protestirali so proti udeležbi večinskih socialistov pri vodstvu stavke, zlasti tudi proti temu, da sme »Vorwärts« izhajati še nadalje. — Berlin, 5. Položaj v Berlinu ni izpremenjen. Vlada pošilja v svet optimistična poročila, v katerih pravi, da ima vlada še vedno moč v rokah. Pri včerajšnjih spopadih so vladne čete zmagale. Vlada se pogaja s stavkajočimi in je pripravljena privoliti v koncesije. Obeta socializacijo industrije, zlasti premogovne in veleindustrije. Pogajanja trajajo dalje. V nekaterih obratih so včeraj glasovali o štrajku. Del delavcev se je izrekel proti štrajku. Na konferenci zaupnikov obratov so naznanili izid tajnega glasovanja. Glasovalo je 80 obratov. 20.000 delavcev je bilo za štrajk, 7000 pa proti. V vladnih krogih upajo, da bo generalna stavka končana v dveh do treh dneh. Temu nasproti izjavljajo voditelji stavke, da so preverjeni o skorajšnji zmagi stavkajočih. Izjavili so, da vlada ne obvlada več položaja. Čete niso več zanesljive. Zlasti republikanska vojaška bramba, ki šteje 16.000 mož, je na strani neodvisnih socialistov.

— **Debata o finančni politiki v francoski zbornici.** LDU. Pariz, 5. (DunkU.) »Agence Havas« poroča. Zbornica bo prihodnji petek pričela debato o finančni politiki. V debati bo govoril finančni minister Klotz. Poročevalcem listov je finančni minister Klotz danes izjavil, da ga mora parlament podpirati v tem, da predloži konferenci davke na nemški kapital. Če se mu ne bi posrečilo, naložiti premagancem žrtve, ne bi mogel od zmagovalne domovine zahtevati velikih davkov.

Somišljen ki! V petek, 4. aprila t. l. začne izhajati političen tednik za slovensko ljudstvo „Ljudski glas“

ki bo namenjen predysem slovenskemu kmečkemu proletariatu, med katerega štejemo v prvi vrsti doslej brezpravne posle, dinarje, bajtarje in male kmete, ki za naprej neobhodno potrebujejo lastnega glasila, zastopaločega njihove teptane pravice in koristi.

Naša dolžnost je, da razširimo ta list v tisočih izvodih med slovensko ljudstvo, zato vas pozivljamo že sedaj v prednaročbo in agitacijo za list, ki bo stal letno 10 K, polletno 5 K, četrtletno pa 2 K 50 vin.

V vsaki občini naj ima list svojega zastopnika in zaupnika, ki bo nabiral naročnike in širil list. Nujno prosimo zato somišljenike, ki bi bili pripravljeni prevzeti zastopništvo, da se nam prijavijo, isto tudi prednaročnike. Vse dopise je pošiljati na naslov:

„Ljudski glas“, Ljubljana (Uprava „Napreja“),
Franciška ulica št. 6.

Dopisi.

Javornik. V nedeljo, 2. t. m. popoldne se je vršil pri nas izredno dobro obiskan ustanovni shod kovinarjev. Na shodu je poročal sodrug Mihavec o pomenu strokovnih organizacij in obširno razlagal potrebo delavskih organizacij ravno v tem času, ko tvorimo novo državo. K besedi sta se oglašila še sodruga Gabriel in Čuden, ki je kritiziral postopanje nekaterih zaupnikov. Po končanem shodu se je ustanovila lastna kovinarska podružnica za Javornik. Do tega je moralo priti, ker je podružnica na Jesenicah bila premočna ter odbor ni mogel vsega izdelavati. Zato se je jeseniška podružnica razdelila na tri podružnice, t. j. Jesenice, Javornik in Dobravo. Delo bo sedaj lažje in bolj uspešno. Kovinarska organizacija ima 1600 družstvenikov, tedaj lepa armada; treba je le, da se goji disciplina.

Celje. Dne 2. marca se je vršil v celjskem Narodnem domu zaupni shod Narodne socialne stranke, ki se je nad vse klaverno obnesel. Ceravno so imeli liberalci v vseh okoliških tovarnah precej agilne agitatorje, tem ljudem vendar niso šli kalini na lim! Vse zabavljanje v vaših listih kakor tudi vse zahrbtnje denunciacije napram našim zaupnikom in agitatorji vam niso nič pomagali. Delavci so ostali doma. Od gotovih agitatorjev Narodne stranke obljubljala se je delavcem, po stari avstrijski šabloni, prosta pjača, zajutrki in cigara, a vrag vedi: ni šlo! Cinkarna, to idealno naše podjetje, katerega delavstvo bi moralo, če tudi ne prepričevalno, pa vsaj vsled dohtarske stranke biti nam v uporabo, se vključuje s pazniškim agitatorjem ni odzvalo, saj razun znanega Vrečka in enega delavca, ki se pa do danes še ni mogel odločiti za pristop k liberalni stranki, ker je že tudi po lastni izkušnji ni bilo nikogar tam liberalne »dobrote« okusil. Ni čuda, da se je govornik obregnil nad slabo udeležbo, češ: v cinkarni smo prepozno začeli z delom, in Kristan nam ga je grozno polomil; poizkusil bomo na drug način: z brezplačnim razširjanjem časopisa.

pislja in pazniki dobijo eventuelno kake vsote, da semtertja kakemu ubogemu zavržencu socialističnemu trpinu odpomorejo! In konec shoda: obračunati je treba s socialisti, odpraviti jih iz cinkarne in drugi shod bo potem boljši! — Gospodje liberalci, mi vam nekaj nasvetujemo: bodite darežljivi! Sedaj je pomanjkanje živeža, dajte delavstvu tisto množino ki vam ostaja in ne krošnjarite z kartnim blagom pod zaščito Narodnega sveta! Potem vam bo delavstvo vsaj prijazne obraze kazalo, a naših ljudi v vašo frakarsko stranko, ki bi vam po staremu vzorcu služili samo v štafažo, pa nikdar dobili ne boste! — Opazovalec iz cinkarne.

Šoštanj. Na članek, ki ga je zadnjič prinesel »Naprejo« o »šmuglariji« gerenta dr. Mayerja in Woschnagga v Nem. Avstrijo, je dal gerent dr. Mayer tozadevno pojasnilo! Ali čudimo se, da ta gospod še ni demisioniral, oziroma, da ga njegov sosvet še ni k temu pozval. Poznamo dr. Mayerja, da je še vsako stvar, v katero se je vmešaval, zavozil. Da ga je narodna vlada imenovala gerentom, se ne čudimo; saj je sam pisal in prošil, da naj njega imenujejo gerentom, ker sicer, če bi prišlo do volitve ne bi dobil niti enega glasu. Kajti dr. Mayer, ki hodi na različne malce in večerje k našemu Woschnaggu, pač ne more imeti zaupanja pri naših ljudeh! Mi smo danes vendar v »demokratski« Jugoslaviji, kjer ne rabimo takih narodnih predstavnikov, ki nam odtrgujejo živila. Narodno vlado prosimo, da to zadevo natančno preišče in izvaja konsekvence!

Dnevne vesti.

— **Zakaj je draginja?** Prijatelj nam poroča: Pretekli teden sem rabil par ovratnikov in nastopil sem z nabasano listnico pot iskanja in povpraševanja. V neki ljubljanski trgovini sem izbral dva ovratnika in plačal zanje samo 16 kron. Ker se mi je ta cena zdela precej pretirana, omenil sem to trgovcu in ta se je lakonično odrezal: »Veste, če bi mi perilo in druge take potrebščine prodajali ceneje, bi v dveh dneh ne imeli ničesar več prodati!« Obrnil sem se in šel, bogatejši vsled take novice, a revnejši, ker sem za dva ovratnika dal cel dnevni zaslužek. — Res je, kar je rekel pred par dnevi neki Hrvat, ki je prišel iz Zagreba v Ljubljano: »Pri nas na Hrvatskem imamo polno židovskih čifutov, Slovenci niste in ne boste z njimi osrečeni, kajti vaši trgovci znajo bolj odirati nego naši židje«. Žalosten je ta izrek in vesel za nas. Med nami se ne bodo naselile židovske pijavke, zato pa imamo domačih dovolj, še preveč! Ni čuda, če ljudje kolnejo in pretijo. Treba bo stopiti na noge in napraviti konec temu na tak ali drugačen način.

— **Unetniški klub »Sava«** V klub so vstopili sledeči novi člani: gg. Lojze Dolinar, Veno Pilon in Fran Tratnik. Na sestanku članov je bil določen g. Ivan Zorman za klubovega zastopnika na razstavi v Parizu. — Za klub »Sava« R. Jakopič, J. Kobilca.

— **Društvo državnih sodnih pisarniških oficijantov in pomočnikov za Kranjsko v Ljubljani**, sklicuje na dan 9. marca 1919 ob pol 3. uri popoldne v Justični palači, razpravna dvorana šte. 79/., občni zbor z običajnim dnevnim redom. Ker je na dnevnem redu tudi vprašanje reorganizacije oficijantskega stanu, je nujno potrebno, da se občnega zbora tovariši v polnem številu udeležijo.

— **Pogajanja med uradništvom in denarnimi zavodi.** Dne 4. t. m. se je vršilo med zastopniki uprav ljubljanskega denarnih zavodov in zastopniki uradništva pogajanje glede zahtev, ki jih je stavilo uradništvo na svojem zborovanju dne 9. februarja t. l. upravam. Do sporazuma ni prišlo. Uradništvo od svojih zahtev, ki se tičejo službenih pravicnikov in delavnega časa, ne misli popustiti, ker snata njih izpolnitev kot glavni predpogoj za izboljšanje svojega položaja.

— **Popis brezposelnih.** »Službene Novine kraljestva SHS« prinašajo naredbo ministra sodruga Koroča, da se popišejo vsi brezposelni v državi, ki iščejo dela.

— **Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske** od 23. februarja do 1. marca 1919: Novorojencev 11, umrlih 19, od teh 8 domačinov in 11 tujev. Umrlo je za jetiko 6 oseb (3 tuji), za pljučnico 2, za malarijo 1 (bivši vojak) in za različnimi boleznimi 13 oseb. Obolelo je: za vratico 2 domačina, za malarijo 2 domačina, 3 tuji in 1 vojak, za pegavico 2 voljaka.

— **Plačevanje davčnih potom novo ustanovljenega poštnege čekovnega urada v Ljubljani.** Novo ustanovljeni poštni čekovni urad v Ljubljani je začel poslovati. Zato se davščine lahko od sedaj naprej zopet plačujejo potom poštnege urada, pri čemer naj se rabijo izključno le položnice poštnege čekovnega urada v Ljubljani. Potrebne položnice dá na razpolago davčni urad. Skrbelo pa se bo za to, da se bodo dobivale davčne vplačilnice kmalu tudi pri poštnege uradih. Stranko naj se tedaj pridre poslužujejo tega za nje tako udobnega načina plačevanja davkov.

— **Begunci, ki so morali vsled pritiska laških oblastí zapustiti po okupaciji svoje kraje, naj prijavijo** takoj podpisnemu uradu svoje sedanje naslove, dan, ko so morali oditi in vzrok bega.

— **Voljaki in častniki** iz po Italijanih zasedenega ozemlja naj prijavijo takoj podpisnemu uradu svoje sedanje naslove. V prijavi naj natančno navedejo dan, ko so vstopili v jugoslovansko armado in v slučaju, da so begunci, naj navedejo vzrok, radi katerega so morali

zapusti svoje stalno bivališče. — P. sarna za zasedeno ozemlje. Ljubljana, Dunajska cesta, št. 31.

— **Padanje produkcije premoga.** Iz letnega poročila rudarske delniške držbe »Konsolidation« je razvidno, da je znašala povprečna delovna mezda za kopanje premoga meseca julija 1914. 6:71 mark napram 15:72 mark meseca decembra 1918. in se je torej zvišala za 134 1/4%. Za izkopano tono premoga je znašala delovna mezda 6:29 mark oziroma 17:56 mark. Torej znaša zvišek 171% v istem času. Iz tega je razvidno, da izkopljejo delavci v istem času manj premoga kakor početkom vojne, kar je pripisati nezadostni prehrani.

— **Čevlarska zadruga v Ljubljani** naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 16. t. m. pomožniška preizkušnja. Kdor se podvrže preizkušnji, naj se zgleda do 9. t. m. pri zadržnem načelniku Karlu Kordeliču, Rimska cesta št. 5.

— **Čevlarski in krojaški mojstri na Kranjskem**, se naprošajo, da sporoče Uradu za pospeševanje obrti države SHS v Ljubljani, če so pripravljeni sprejeti kakega invalida v obrtno izučitev. Invalida vzdržuje za časa pouka Komisija za vračajoče se vojake. Najboljše uspehe v obrtnem pouku pa dosežejo pri invalidih v takih slučajih, v katerih vzame mojster invalida v popolno lastno oskrbo. Takim mojstrom plačuje Deželna komisija nekaj prispevka za vzdrževanje. Natančnejša pojasnila daje Urad za pospeševanje obrti, Dunajska cesta št. 22.

— **»Državna poslovilnica za delo«.** Podružnica za Ljubljano in okolico. V preteklem tednu (od 23. februarja do 1. marca 1919) je iskalo delo 240 moških in 61 ženskih delavskih moči. Delodajalci so iskali 109 moških in 53 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 124. Pri vseh podružnicah »Državne poslovilnice za delo« je od 1. januarja 1919 do 1. marca 1919 iskalo delo 2724 delavskih moči, delodajalci so pa iskali 3250 delavcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 540. Delo iščejo pisarniške moči (392), trgovski uslužbenci (214), sluga, mizarji, kolarji, kovinarji, zidarji, slikarji, tovarniški delavci, peki, mlinarji, mesarji, služkinje, čevljarji, natakari itd. V delo pa sprejme posredovalnica gozdne delavce (320), služkinje, rudarje, cestne delavce, delavce za tovarne za čevlje, tesarje in razne druge obrtnike.

— **Vseučiliška omladina proti konfidentom.** V nedeljo, dne 2. t. m. so imeli zagrebški vseučilišniki zborovanje, na katerem so sprejeli resolucijo, ki zahteva, da profesorski zbor pozove vlado, da izjavi, če se napačno na še neobjavljeni listini konfidentov kak vseučiliški profesor. Akademski omladina zahteva to vsled varovanja dobre glasu zagrebškega vseučilišča in ker smatra, da taki ljudje niso več vredni, da se še udeležujejo na polju narodnega dela in narodne bodočnosti.

— **Nove kasarne.** Iz Belgrada javlja »Epoha«, da se bodo v Belgradu vse kasarne, zgradbe in zemljišča, ki spadajo h kasarnam, prodale na javni dražbi, za izkupljen denar pa se bodo zidale nove kasarne na Banji, ki bi bila izključno vojaška naselbina. Projekt je že izgotovljen. — **Kakor nekdanj!**

— **Poneverjenja laških častnikov na Reki.** V tukajšnjih vojaških zavodih so odkrili zelo razsežno tatvino, v katero je vpletenih več visokih častnikov. Včeraj so aretirali dva majorja in nekaj nižjih častnikov. Obdolženi so med drugim, da so prodali 17 vagonov vojaških oblek ter obdržali izkupiček zase.

— **Škodove tovarne,** kjer so doslej izdelovali topove in strelivo, se preuredijo za izdelovanje strojev in drugih potrebščin ter se je že pričelo z delom v nekaterih delavnicah. Do 10. marca upajo preurediti ostale delavnice in tako pričeti z obratom v vseh tovarnah.

Shodi.

Krakovsko-Trnovo v Ljubljani. V soboto, dne 8. t. m. ob 7. uri zvečer shod v gostilni nasproti Nuškove vojašnice (prej Weiss).

Sodrug in sodružice Ljubljane in okolice! V sredo, dne 19. marca (praznik) točno ob 9. uri dopoldne se bo vršila v bivši Mahrovi hiši, I. nadstropje (društveni lokal)

krajna strankina konferenca

s sledečim dnevnim redom: 1. Majsko slavlje v Ljubljani. 2. Raznoterosti. — Na konferenco so vabljeni vsi člani politične organizacije, izobraževalnega društva »Svoboda« in strokovnih organizacij.

Mesečni shod podružnice lesnih delavcev v Ljubljani, se bo vršil v nedeljo, dne 9. marca t. l. točno ob 9. uri dopoldne v Narodnem Domu. Dnevni red: Mesečno poročilo; Volitev delegatov na strokovni kongres; Položaj lesnih delavcev v oziroma na gospodarski razvoj v Jugoslaviji; Razno. Polna udeležba dolžnost!

Odbor.

Krajna skupina I. luž. žel. vabi na odborovo sejo, katera se vrši dne 8. marca točno ob pol 8. uri zvečer v bivši Mahrovi hiši št. 10, I. nadstropje. — Seja je važna, pridite vsi!

Shodi v nedeljo, dne 9. t. m.

Kropa ob 3. uri pop. v šoli, poročila sodr. Mihevc. **Mojstrava ob 3. uri pop. Hotel »Triglava«,** poročila sodr. Eriavec.

Dnevni red: Politični položaj.

Umetnost in književnost.

Repertoar Narodnega gledališča. Dramsko gledališče: V četrtek, 6. marca ob pol 3. popoldne dijaška predstava »Svet« izven abonementa; zvečer ob pol 8. »... ulica št. 13« za abonement »B«. V petek, 7. t. m. ostane gledališče zaprto. V soboto, 8. t. m. ob pol 8. zvečer »Strahovi«, drama v treh dejanjih Henrika Ibsena izven abonementa. — **Operno gledališče:** V četrtek, 6. marca ob pol 8. zvečer »Boheme« za abonement »C«. V petek, 7. t. m. ostane gledališče zaprto. V soboto, 8. t. m. ob pol 8. zvečer »Manon« za abonement »A«.

»Bohème«. Opera v 4. dejanjih. Besedilo po H. Murgera romanu »Vie de Bohème« napisala G. Giacosa in L. Illica. Uglasbil Giacomo Puccini. — 4. t. m. se je v našem opernem gledališču uprizorila gornja opera. Snov sama nas že preseneča pri tej operi, ker je drugače v operah skoroda nekaj zli usus ono nedeljsko razpoloženje in noblesa. Glasba sama je vredna svojega mojstra. Nikakor ni kričeca, temveč prav precizno odgovarja tisti napeti vsakdanji razpoloženosti, ki muči družbo v revščini živčih umetnikov. Nervoznost sentimentalnosti Rudolfa in Marcella, izvirajoča iz one čudne moči, ki hoče vsvarjati, uživati ljubezen in življenje v brezmejnosti, pa ji nekaj manjka, se razkošno izraža v zmernem tonu glasbe, ki pa vre in zavre in prekipe do najhujše duševne boli. Dirigent orkestra se je prav dobro potrudil, ali orkester mu tuptam ni povsem gladko pariral. Zdelo se je, kot da manjka še vaje. Gč. Richterjeva je ta večer naravnost izvrstno uspela s svojim čistim, lahkim glasom in tako vzdrževala umetniško višino njene vloge kot cele opere. Gč. Gajević je v glasu manjkalo trdne sigurnosti, v kolikor se more to reči pri njeni mali ulozi. Musettovemu značaju in godbi primerno bi odgovarjal čvrstejši, nebrzdanejši glas; sicer pa je zelo prijeten v svoji grlično-okrogli milobi. G. Stepewski kot Rudolf je svoj lepi glas fino udeležil, da bi le še bolje zmogel razne figure vzhicenosti! G. Levar kot Marcell je zopet razkazal svoj ljubeč glas, ki pa mu vsekakor manjka efektne širine in moči. G. Debevec in Zathay sta svoji ulogi pohvalno odpela, posebno bas je bil prav prikupen. Scenična oprava je bila res prav okusno odbrana, tudi obleke so bile dobro pogojene; da, še več italijanske tipičnosti bi v tem oziru želeli. Vsa hvala g. režiserju Mareku, kakor tudi vsem, ki so pripomogli k dovršenosti celotnega uspeha! Odmori pa so bili mučno dolgi. M. Z.

Zadnje vesti.

Snovanje slovanske donavske federacije.

LDU. Bern, 5. (ČTU.) Kakor poroča »Wiener Journal« iz Pariza, se vrše sedaj predgovori med zastopniki čehoslovaške, jugoslovanske donavske federacije. Tudi obstoji načrt, vanske donavske federacije. Tudi obstoji načrt čehoslovaško in jugoslovansko državo združiti z Italijo potom trgovske pogodbe, vsled česar bi bilo mestu Trstu zagotovljeno zaledje. Kakor doznava »Humanité«, nameravajo povabiti tudi Ogrsko, da pristopi k tej trgovski pogodbi. Težkoče zveze med Čehoslovaki in Jugoslavi naj se odstranijo na mirovni konferenci. Češki industrijalni produkti in ogrski naravni produkti se smejo izvažati čez Trst. Udeležitev Nemške Avstrije pri tej donavski federaciji je iz vidika priklonitve Nemčiji skoraj brezpomembna. Baje je Sonnino osnovelec načrta slovanske federacije, iz česa se dá sklepati, da upajo Italijani sedaj obstoječe difference z jugoslovanske države odstraniti. Ako bi se izvedel ta načrt, potem bi Italijani v Benetkah zgradili tako pristanišče, da bi Trst svoje sedanje prednostno stališče izgubil na Benetke.

Dr. E. von Körber umrl.

LDU. Drnaja, 5. (DunkU.) Kakor javljajo listi, je davi umrl v svoji vili v Badnu pri Dunaju bivši ministrski predsednik dr. Ernst von Körber v starosti 69 let.

Nemške demonstracije proti Čehom.

LDU. Brno, 5. (ČTU.) Pri včerajšnjih demonstracijah proti čehoslovaški državi je prišlo v dveh primerih do izgrede med izgredekami in vojaštvom, in sicer v Sternbergu in Novem Jičinu (Neutitschein). V Sternbergu so demonstrantje vdrl v poslopja okrajnega glavarstva in pošte, vlomili vrata in ranihi in insultirali osobe. Nato so se vrgli na mal oddelek vojaštva, ki je korakal v smeri proti glavnemu trgu ter ga ovirali, da ni mogel korakati naprej. Eden izmed demonstrantov je zavpil: »Dol s Čehi!« in ustrelil iz samokresa na češkega prostovoljca. Prostovoljec se je zgrudil mrtev. Sedaj je seveda vojaštvo začelo streljati in napadalec je bil pri priči mrtev. Kljub temu pa je vztrajala množica pri streljanju na vojake. Celo iz oken posameznih poslopij so se oddajali strelji. Vojaki so imeli dva mrtva in pet težko ranjenih, demonstranti 15 mrtvih in nad 30 ranjenih. V Novem Jičinu so naskočili demonstrantje vojaško četo ter začeli lučati kamenje

na njo. Naenkrat so padli strelji in trije vojaki so se valjali v krvi. Vojaštvo je streljalo in ranilo 15 demonstrantov. Da ni prišlo do večjega krvoprelitja, se inajo demonstrantje zahvaliti samo zmernemu nastopu vojaštva in oblasti. — LDU. Brno, 4. (ČTU.) Deželno vojaško poveljništvo za Moravsko in Šlezijo poroča: Danes je bilo več zborovanj, ki so bila naperjena proti čehoslovaški državi, in sicer v Šumbergu, Freiwaldau-u, Moravskem Trübau-u, Svitavi in Javerniku. V vseh teh mestih so se Nemci izrekli za splošno stavko. Izid zborovanj je bil splošno miren. V Moravski Trübau-i je množica demonstrirala pred okrajnim glavarstvom.

Socialno demokratični poslanec Seitz izvoljen predsednikom nemškoavstrijske narodne skupščine.

LDU. Dunaj, 5. (DunkU.) Narodna skupščina je izvolila v svoji današnji seji predsednikom poslance Seitz s 144 glasovi od oddanih 145 glasov. Predlog čehoslovaškega poslance Dyoraka, da naj imajo poslanci pravico govoriti v svojem materinskem jeziku, in katerega je podpiral židovski nacionalni poslanec Stricker, sploh ni prišel do razpravljanja. Za drugega predsednika je bil izvoljen s 138 glasovi prelat Hauser. Ena glasovnica je bila prazna. Volitev tretjega predsednika so na strankino željo preložili, dokler ne pride poslanec Dinghofer, ki zaradi bolezni še ni prisegel. Nato je bilo prebranih več pozdravnih brzojavk.

Z mirovne konference.

LDU. Pariz, 5. (ČTU.) Po novih poročilih bodo določili med Nemčijo in Poljsko demarkacijsko črto. Rensko provinco bodo baje zasedli, ostala pa bo pri Nemčiji. Za Avstro-Ogrsko so baje določili izročitev vsega brodovja in omejitev radiotelegrafije na Dunaju in v Budimpešti. Pod predsedstvom Clemenceauja in ob navzočnosti Focha so včeraj ugotovili končnoveljavne mirovne pogoje entente.

Pogajanja med vlado in stavkajočimi v Nemčiji.

LDU. Berlin, 5. (ČTU.) Odposlanstvo večinskih socialistov je včeraj v Weimaru razpravljalo štiri dolge ure z zastopniki državne vlade. Kakor se govori, vlada med delavci in vlado popolno soglasje glede vseh zakonskih zahtev. Domnevajo, da bodo večinski socialisti berlinskih delavskih in vojaških svetov odobrili ta izid weimarskih pogodb. V vladnih krogih so zelo optimističnega naziranja, meneč, da se bliža stavka h koncu. — LDU. Weimar, 5. (ČTU.) O izidu zadnjih pogajanj se poroča nastopno: Berlinski delavci so proglasili, da so pripravljene končati splošno stavko, ako se izpolni njihove stvarne zahteve. Tudi se odrekajo nadaljnjim zahtevam po kaznovanju Hohenzollerncev, Hindenburga in Ludendorffa. Nadalje se čuje, da se čuti vlada prisiljena, pospešiti njen socialistični načrt.

Nemiri in stavke v Nemčiji.

LDU. Nauen, 5. (Brezlično.) O nemirih v Nemčiji se poroča: Včeraj popoldne je prišlo v Berlinu v zvezi s splošno stavko do več izgrede. Na Aleksandrovm trgu, kjer je policijsko predsedništvo, je nameravalo več izgredekov naskočiti policijsko palačo. Vladne čete so množico po težkem boju razpršile. Več izgredekov je bilo mrtvih. Posebno veliko ljudi se je zbiralo pred trgovinami z živili ter so bili trgovci primorani zapreti trgovine, da se obvarujejo pred nasilnim vlomom. V Königsberg na Pruskem so vkorakale državne čete ter vpostavile zopet red in mir. O manjših neredih poročajo iz srednjenemških mest. Nadmornarja Kuhnta, ki je bil novembra meseca izklican za predsednika svobodne države Oldenburg in vzhodne Frizije, je policija aretirala. Kuhnt se je do sedaj skrival. V noči od ponedeljka na torek so zasedle vladne čete tiskarno špartakovski organa »Rote Fahne«. V Spandau-u je množica proti generalni stavki demonstrirala. V sredo bo tajno glasovanje o stavkarskem vprašanju. V berlinskem predmestju Lichtenberg je prišlo v noči na torek do poboja med stražniki in demonstranti. Množica je ubila policijskega nadstražnika, dva pa smrtno nevarno ranila. Napadalcii so imeli 6 mrtvih in več ranjenih. Drhal je potem vlomila v več izložb ter odnesla zlate ure in nakite. Tudi trgovine z orožjem so bile oropane. Zaprli so uredni špartakovski lista »Rote Fahne«. V torek ta list ni več izšel. Železniški promet je skoro povsod ustavljen. Nemška vlada je v velikih skrbih radi oddaje poljedelskih strojev, ki bi se glasom pogodbe premirja morali že 1. marca izročiti ententi. General Nudant, katerega je nemška komisija opozorila na nemogočnost odpravljanja vlakov, kljub temu vztraja na natančni izpolnitvi pogojev, ker bi se sicer Nemčiji morala naložiti kazen za netočno oddajo poljedelskih strojev. — LDU. Lipsko, 4. (ČTU.) Položaj v Lipskem je izredno resen ter narašča napetost od ure do ure. Preskrba z živili je za prihodnje dni ne-

gotova. Vladi vdani železničarji in uslužbenci se branijo voziti v Lipsko. — LDU. Weimar, 5. (ČTU.) Zveza med Brelinom in Draždanom je že prekinjena. Zračna pošta Weimar-Berlin so popolnoma ustavili, ker je izhajališče zračne pošte v Johanisthalu v rokah Spartakovcev. V Weimaru je vse mirno, vendar pa tudi tukaj izbruhne lahko splošna stavka. — LDU. Berlin, 4. (ČTU.) Časnikarski okraj je tudi sedaj zelo močno utrjen. Pred časnikarskimi palačami je natovorjenega velika papirja v balah, pod katerimi so nastavljene večje in manjše strojnice. Vsak, kdor hoče vstopiti v časnikarsko hišo, mora imeti posebno izkaznico. Na strehah posameznih poslopij so nastavljeni vojak s strojnici in ognjemeti. — LDU. Strassburg, 4. (ČTU.) Kakor poročajo iz zanesljivega vira, so izza početka preteklega tedna nastala v zgornji Alzaciji velika mezdna gibanja. Poklicali so vojaško pomoč. V Mühlheimu stavka že 20.000, v zgornjealzaških rudokopih približno 5000 delavcev.

Velika opustošenja v Messini vsled nalivov.

LDU. Chiasso, 4. (ČTU.) Iz Messine poročajo o strašnih opustošenjih, ki so nastala vsled nalivov in sneženja. Ker se je zemlja vdrla, je razpadlo več sto poslopij. Prebivalstvo je v več krajih zapustilo svoja bivališča, ker se je bati še nadaljnjih katastrof. Proga Messina-Palermo je prekinjena na več mestih.

Pohod boljševiških čet v Nemčijo?

LDU. Bern, 5. (ČTU.) Iz Londona se poroča: Glasom brezžične brzojavke iz Omska pričakuje moskovska vlada vsak čas miglaj svojih v Nemčiji delujočih agentov, da odredi pohod boljševiških čet proti Nemčiji. Vojni pohod proti Nemčiji je baje proučen v vseh posameznostih.

Stavka pristaniških delavcev v Newyorku.

LDU. Newyork, 4. (DUNKU.) Stavka 16.000 newyorških delavcev, ki se je meseca januarja na brzojavno izrečeno željo Wilsona ustavila, je, kakor vse kaže, zopet izbruhnila. Plovba miruje popolnoma. Stavkujoči zahtevajo povišanje mezde za 30 % in osemurni delavnik.

Razno.

* **Izgube v vojni.** Izgube na bojnih poljih, ki so jih v svetovni vojni udeležene države trpele, znašajo po izkazih, katere je sestavil in objavil general Maish, šef generalnega štaba ameriške armade; skupno 7.354.000 mož. Ta številka se nanaša samo na one, ki so na bojnem polju padli in one, ki so vsled zadobljenih ran umrli. Izgube posameznih držav so nastopne: Rusija 1.700.000 mož, Nemčija 1.600.000 mož, Francija 1.305.000 mož, Avstro-Ogrska 800.000 mož, Angleška 706.000 mož, Italija 450.000 mož, Turčija 250.000 mož, Belgija 102.000 mož, Bolgarija 100.000 mož, Rumunija 100.000 mož, Srbija in Črna gora 100.000 mož, Amerika 50.000 mož. Na dan ustavitve sovražnosti je bila ameriška armada, ki se je udeležila operacij, močna 2.500.000 mož.

* **Kako velike bodo armade po sklenjenem miru.** V Londonu izdana bela knjiga ceni vojsko doma in preko morja brez indijske vojske na 2 1/2 milijona mož; to število se bo pomanjšalo na 952.000 mož. Armada ob Renu s Francozi in Belgijci vred bo po demobilizaciji štela 23.600 častnikov in 380.000 mož. Vojske na bližnjem vzhodu bodo šttele: Italijanska 600 častnikov in 10.000 mož, Bolgarija, Turčija, Kavkaz itd. 4850 častnikov in 75.000 mož indijske armade; v Indiji in Palestini 3750 častnikov in 56.000 mož angleške armade in 2750 častnikov in 40.000 mož od indijske armade; v severni Perziji in Mezopotamiji 1750 častnikov in 28.950 mož angleške in 4600 častnikov in 950.000 mož indijske armade. Doma in v kolonijah bo s četami v Rusiji vred 15.000 častnikov in 225.000 mož. Od britanske armade se demobilizira 1.150.000 mož in 73.000 mož indijske armade in 325.000 mož dominijonske armade.

* **Ženske irlzure.** Zagrebška zadruga brivcev in lasničarjev ustanovi lastno šolo za jugoslovansko modo česlanja žensk. Dozdaj so bile merodajne v tem dunajski in peštanski mode. To je pa res jako zanimivo socialno vprašanje!

* **Brezposelnost v Ameriki.** Iz New-Yorka poročajo: Od časa, kar je bilo podpisano premirje, je naraslo število brezposelnih na 218.000. Razen tega je v New-Yorku in okolici najmanj 80.000 demobilizirancev brez dela. Poročila, ki jih je prišla petina iz Unije, pravijo, da je tam nad dva in pol milijona brezposelnih.

* **Moč boljševikov.** Dopolnilnik »Tempsa«, L. L. Nau-deau, ki je bil še pred kratkim velik sovražnik boljševikov, je poslal listu poročilo, v katerem priporoča antanti, da se sporazume s sovjetsko vlado. Nadalje pravi, da ni povoda poslati vojaštva proti Rusiji, ker bi bila taka ekspedicija velik zločin. Boljševiki razvijajo veliko moč in kažejo velik organizacijski talent.

* **Kadilci.** »Glas Slobode« prinaša dopis, ki ugotavlja, da je finančna uprava kupovala v brčanskem kotoru po nekem g. Rebiju od kmetov za državni odkup določeno množino tobaka kilogram po 50 vinarjev! Koliko pa stane kg tobaka, ki ga prodaja tobačna režija SHS? Da, človeku derejo kožo s telesa, kjer le morejo!

Aprovizacija.

Meso na rdečo izkaznice B bo delila mestna aprovizacija v petek, dne 7. t. m. in v soboto, dne 8. t. m. v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: v petek, dne 7. t. m. popoldne od 3. do pol 4. štev. 1 do 200, od pol 4. do 4. štev. 201 do 400, od 4. do pol 5. štev. 401 do 600, od pol 5. do 5. štev. 601 do 800, od 5. do pol 6. štev. 801 do 1000. — V soboto, dne 8. t. m. popoldne od 1. do pol 2. štev. 1001 do 1200, od pol 2. do 2. štev. 1201 do 1400, od 2. do pol 3. štev. 1401 do 1600, od pol 3. do 3. štev. 1601 do 1800, od 3. do pol 4. štev. 1801 do 2000, od pol 4. do 4. štev. 2001 do 2200, od 4. do pol 5. štev. 2201 do 2400, od pol 5. do 5. štev. 2401 do konca.

Stranke, ki dobivajo meso pri Podkovu in Kebru, Bohoričeva ulica, se imajo zglediti v aprovizacijskem uradu na Poljanski cesti 13, I. nadstropje v petek, dne 7. t. m., kjer dobijo nove izkaznice za meso. Prinesti je seboj: 1. staro izkaznico za meso, 2. rumeno ali zeleno rodbinsko legitimacijo, 3. železničarji nakupne knjižice oziroma potrdila o številu oseb in 4. kdor jo ima, izkaznico ubožne akcije. Uradne ure dopoldne od 8. do 12. in popoldne od 3. do 5. ure.

Sladkorno izkaznice se bodo izdajale pri vseh krušnih komisijah v soboto, dne 8. marca od 8. do pol 1. ure popoldne.

Na vsako sladkorno izkaznico se dobi razven sladkorja tudi še 1 kg soli. Kilogram soli stane 1 krono.

Sladkor in sol na izkaznice štev. 2, 46 in 52 se dobi v sledečih trgovinah: Na štev. 2 pri Zirkelbachu, Poljanska cesta; na štev. 46 pri Premku, Pred Igrščem; na štev. 52 pri Stanzerju, Dunajska cesta (preje trgovina Holzerja).

Prodajalci sladkorja in soli smejo odvzeti strankam za sladkor in sol le prvi in drugi odrezek sladkorne izkaznice. Levo polovico sladkornih izkaznic pa morajo strankam vrniti radi užgalice, ki se bodo dobile na levo polovico sladkornih kart.

Čas prodaje sladkorja in soli in kje se bodo dobile užgalice se objavi v listih.

Amerikanski sladkor in kavina primes za VII. okraj. Stranke VII. okraja dobe v petek, dne 7. t. m. na izkaznice za krompir ameriški sladkor in kavino primes pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Stranka dobi za vsako osebo pol kilograma sladkorja in četrt kilograma kavine primesi, kar stane 5 kron. Določa se tale red: dopoldne od 8. do 9. ure štev. 1 do 160, od 9. do 10. štev. 161 do 320, od 10. do 11. štev. 321 do 480, popoldne od 2. do 3. štev. 481 do 640, od 3. do 4. štev. 641 do 800, od 4. do 5. štev. 801 do konca.

Amerikanski sladkor in kavina primes za VIII. in IX. okraj. Stranke VIII. in IX. okraja dobe v soboto, dne 8. t. m. na izkaznice za krompir ameriški sladkor in kavino primes pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Stranka dobi za vsako osebo po pol kilograma sladkorja in četrt kilograma kavine primesi, kar stane 5 kron. Določa se tale red: VIII. okraj dopoldne od 8. do 9. štev. 1 do 180, od 9. do 10. štev. 181 do 360, od 10. do 11. štev. 361 do konca. — IX. okraj popoldne od 2. do 3. štev. 1 do 130, od 3. do 4. štev. 131 do 260, od 4. do 5. štev. 261 do konca.

Listnica upravnitva. Inzerat iz Celja skoro ne moremo objaviti, ker bi ne vplival ugodno. Mi smo namreč mnenja, da bi napravljali samo vročo kri na eni strani, na drugi pa bi se smelali. To pa ne bi bil končno noben resen uspeh. Prosimo natančen naslov, da vrnemo znesek.

Izdajatelj in odgovorni urednik
Josip Peteljan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

Pisarna: Turjaški trg 4/I. — Uradne ure od 8. zjutraj do 2. popoldne. — Ob nedeljah in praznikih blagajna ne uraduje.

Zdravniki gg.:

Dr. Breskvar Viktor, splošno zdravljenje, ordinira v blagajni od 1. do 2. popoldne.

Dr. Košenina Peter, splošno zdravljenje, ordinira v blagajni od pol 11. do pol 1. opoldne.

Dr. Kraigher Alojzij, splošno zdravljenje, ordinira od 1. do 3. popoldne, Poljanska cesta 18.

Dr. Zajec Ivan, splošno zdravljenje, ordinira od pol 10. do pol 11. dopoldne v blagajni, od 2. do 3. popoldne v Frančiškanski ulici 2.

Člani, ki potrebujejo zdravniško pomoč, in njih svojci vkolikor so opravičeni do zdravniške pomoči, se morajo v vsakem primeru zglediti v pisarni bolniške blagajne, da dobe nakaznico za zdravnika; brez nakaznice ordinirajo zdravniki le v nujnih primerih. Bolniški list, ki ga izpolni zdravnik, mora bolnik takoj oddati v blagajniški pisarni. Ob nedeljah in praznikih ordinirajo zdravniki le v nujnih primerih. Zdravila se dobivajo v vseh ljubljanskih lekarnah. Bolniščina se izplačuje ob sobotah od 8. do 1. ure popoldne, če je ta dan praznik, dan prej. Bolnike, ki se zaradi bolezni ne morejo zglediti sami, mora prigrasiti kdo drugi. Potrebna specialna zdravljenja dovoljuje blagajna po nasvetu zdravnikov.

Načelstvo.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

R. Z. Z. O. Z.

sprejme

tehniškega vodjo (faktorja).

Prednost imajo oni, ki so v taki službi že poslovali. Pismene ponudbe naj se pošljejo na ravnateljstvo Učiteljske tiskarne v Ljubljani

do 15. marca t. l.

Na prodaj je **HARMONIKA** z močnim okovanim mehkom, z 49 aluminijum glasovi (Primstimmen) in 89 basovi, fino izdelana, še malo rabljena. — Proda se tudi

trompeta

Poizve se pri Luciji Lamberger, Loke št. 178, Trbovlje I.

Pavel Jemc

krojaški mojster
v Sp. Šiški št. 22.

priporoča

svojo delavnico za napravo
oblek po meri
za gospode in
dame proti točni postrežbi in
zmernim cenam.

SADJEVEC,

VINO in

KISLO VODO

razpošilja

A. OSET, p. GUŠTANJ.

Čevlji tovarne = Peter Kozina & Ko.

iz najfinejšega ševro- boks- in
lak-usnja z usnjatimi poplati
se dobe po dnevnih cenah.

= Trpežni zimski =

iz fine teletine z gumijastimi
podlati po K 85.— za moške,
K 78.— za ženske.

V zalogi Ljubljana na Bregu.